

Nieuwe regels voor zonnepanelen op monumenten en in beschermde stads- en dorpsgezichten

Mogelijkheden plaatsen zonnepanelen verruimd

Gemeente Waterland heeft de mogelijkheden om zelf duurzame energie op te wekken verruimd. Het leggen van zonnepanelen op monumenten en in de beschermde stads- en dorpsgezichten was alleen toegestaan als deze niet of nauwelijks zichtbaar waren vanuit het openbaar toegankelijk gebied. In drie van de vier beschermde gezichten, te weten **Marken, Monnickendam en Zuiderwoude**, worden zonnepanelen nu, onder voorwaarden, op alle dakvlakken mogelijk gemaakt. De criteria die hiervoor gelden vindt u onder **regime A**. Het uitgangspunt is dat de zonnepanelen de monumentale waarden en historische straatgezichten niet onevenredig mogen aantasten.

Voor rijks- en gemeentelijke monumenten is er een uitbreiding op regime A geformuleerd, die u vindt onder **regime A+**. Omdat elk monument anders is, blijft maatwerk voor monumenten belangrijk.

In Broek in Waterland is voor het beschermde dorpsgezicht een apart regime geformuleerd, vanwege het unieke historisch waardevolle karakter van de grotendeels vrijstaande bebouwing, dat vindt u onder **regime B**.

Vergunning nodig?

Voor het plaatsen van zonnepanelen op beschermd erfgoed is een omgevingsvergunning nodig. Dat geldt voor zowel gebouwen met een monumentale bescherming als voor gebouwen binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht. De actuele monumentenlijst vindt u op de website van de gemeente Waterland: www.waterland.nl/monument-aanwijzing

Alleen bij gebouwen zonder monumentale bescherming binnen een beschermd gezicht is geen vergunning nodig,

wanneer het zonnepaneel geplaatst wordt op een plat dak, of op een dakvlak dat niet gekeerd is naar het openbaar toegankelijk gebied.

Zonnepanelen aanvragen

Een omgevingsvergunning vraagt u aan via het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) . Zie: www.omgevingswet.overheid.nl. Daarbij moet de volgende informatie ingediend worden: een legplan van de panelen op het dakvlak met maatvoering, productdocumentatie van de zonnepanelen en foto's van het betreffende dakvlak.

Voor een nadere toelichting en de algemene uitgangspunten over het verduurzamen van erfgoed is de Nota Uiterlijk van Bouwwerken (versie 2024) te vinden is op de website www.waterland.nl/welstandsadvies-voor-bouwen-en-verbouwen. Bij vragen over de regels of over het indienen van een omgevingsvergunning kunt u contact opnemen met vergunningen@waterland.nl.

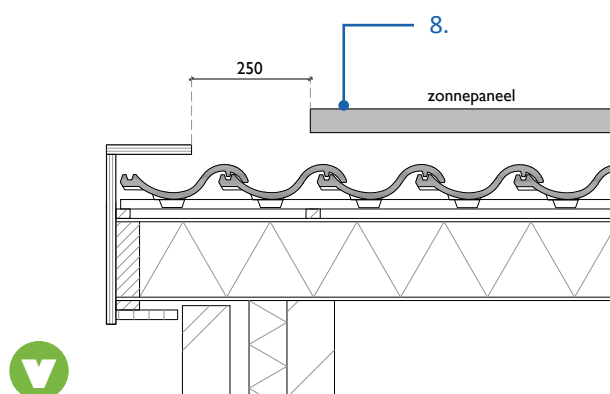
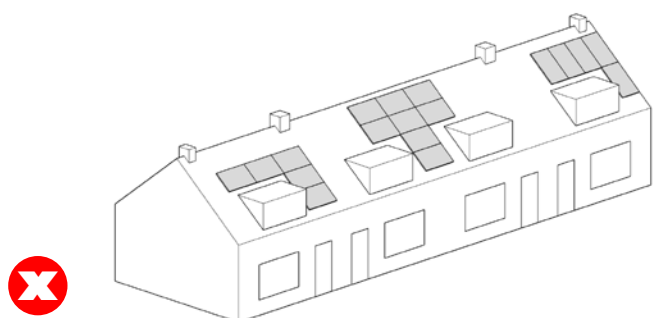
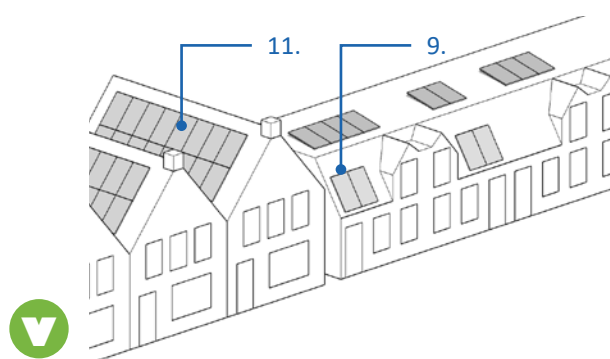
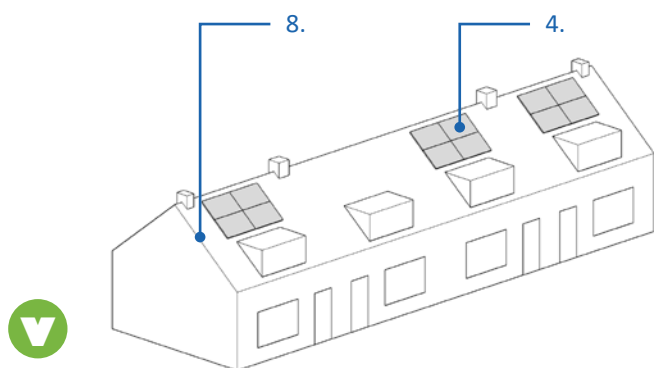
Deze flyer is een beknopte samenvatting van de Nota uiterlijk van bouwwerken 2018, versie 2024. Aan de flyer kunnen geen rechten worden ontleend. Raadpleeg voor het aanvragen van een vergunning altijd de nota.

Criteria Regime A

Van toepassing op gebouwen zonder monumentale status binnen de beschermde stads- en dorpsgezichten Marken, Monnickendam en Zuiderwoude.

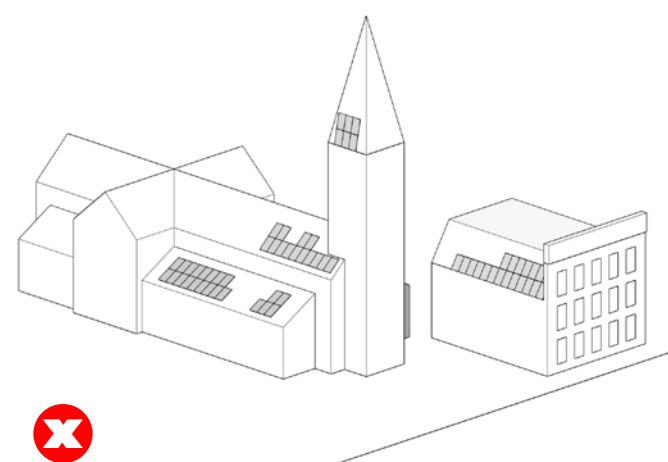
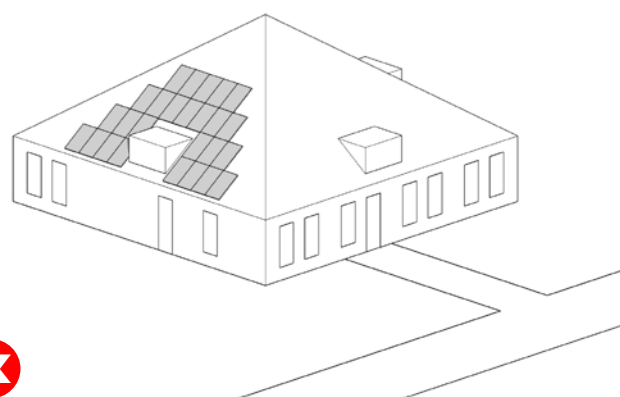
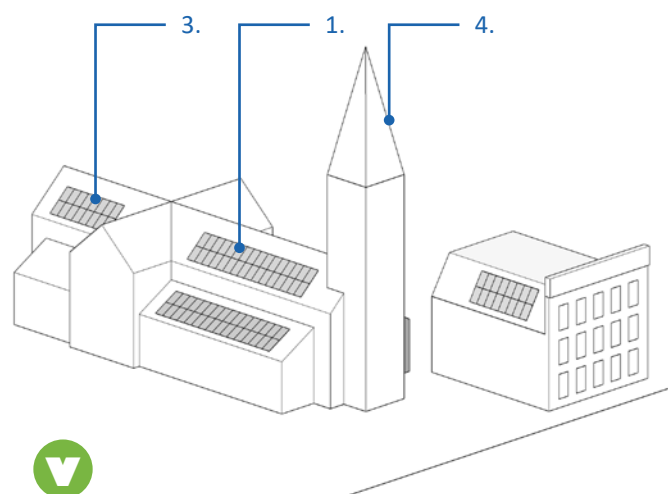
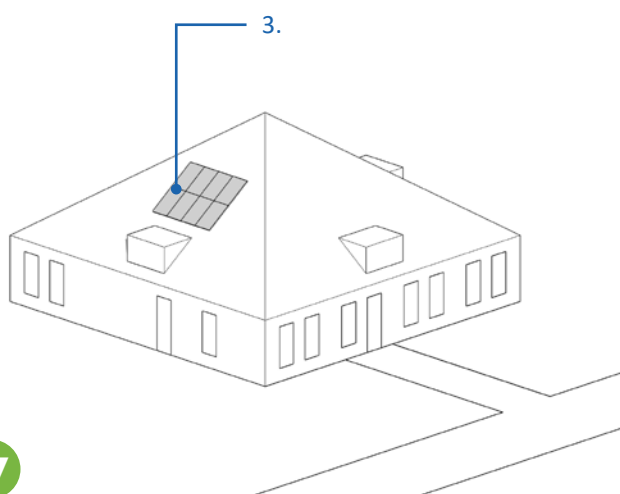
1. Zonnepanelen zijn in principe toegestaan op alle dakvlakken
2. Zonnepanelen worden geplaatst op het dakvlak of op een plat dak en niet aan de gevel
3. Bij de plaatsing van zonnepanelen op een plat dak is de afstand tussen de panelen en de zijkanten van het dak minstens gelijk aan de hoogte van het paneel
4. Op hellende daken worden de zonnepanelen vlak gelegd met een hellingshoek gelijk aan het dakvlak
5. Zonnepanelen worden op schuine dakvlakken regelmatig gerangschikt in een rechthoek
6. Zonnepanelen zijn reversibel geplaatst boven op de bestaande dakbedekking
7. Geïntegreerde panelen en zonedakpannen worden niet toegestaan
8. De zonnepanelen zijn op schuine dakvlakken minimaal één (zichtbare) dakpan (25 cm) verwijderd van de dakranden, nok, windveren en goten/boeidelen, schoorstenen, dakramen en dakkapellen
9. Op gelijksoortige woningen binnen één rij dienen zonnepanelen op een identieke wijze gelegd te worden, in dezelfde positionering binnen het dakvlak. De eerste vergunning geldt hierbij als trendsetter voor de rest van de rij/blok
10. Uitvoering van de zonnepanelen in een terughoudende detaillering en uitstraling ('all black'-uitvoering)
11. Bij meerdere exemplaren in hetzelfde dakvlak wordt een identieke maatvoering en vormgeving van de panelen aangehouden
12. Zonnepanelen worden in principe niet geplaatst op bijzondere dakbedekkingen zoals zink, leien of riet en niet op bijzondere dakvormen en ondergeschikte dakschilden

Criteria Regime A+

Van toepassing op panden met een monumentale status (rijksmonumenten, provinciale monumenten en gemeentelijke monumenten) in Marken, Monnickendam en Zuiderwoude, in aanvulling op regime A.

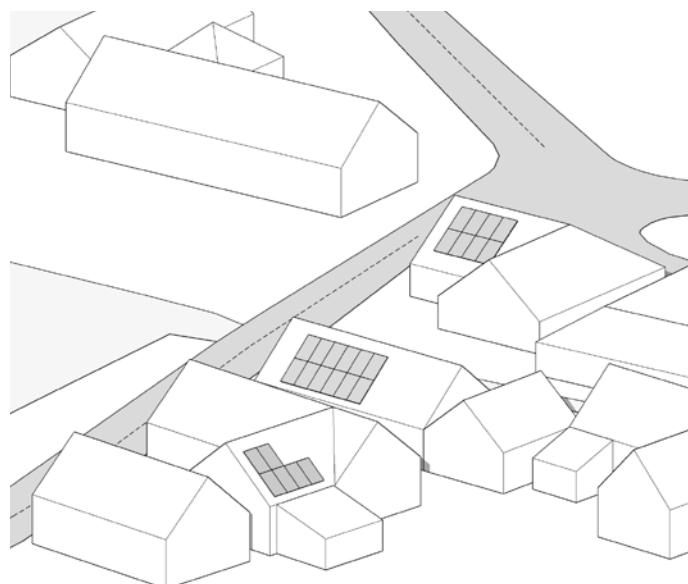
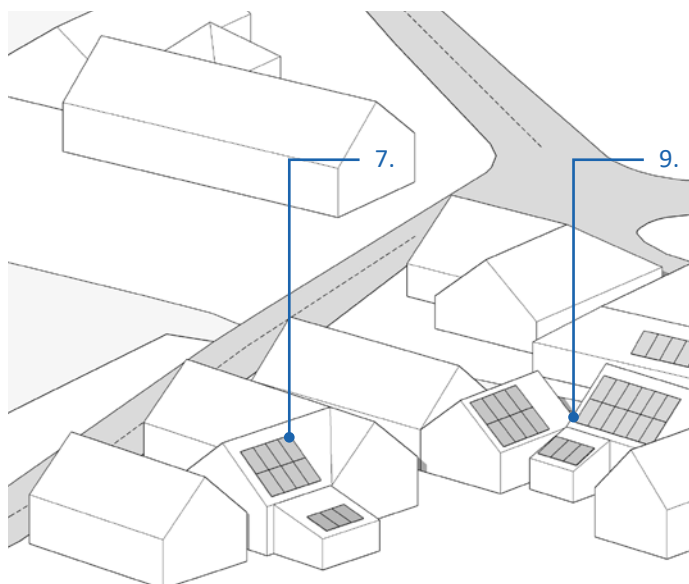
1. Zonnepanelen zijn toegestaan op alle dakvlakken, mits hierdoor geen onevenredige aantasting van monumentale waarden in de vorm van een ernstige visuele verstoring en/of schade aan bouwhistorische waarden/materiaal ontstaat
2. Zonnepanelen worden geplaatst op het dakvlak of op een plat dak en niet aan de gevel
3. Maatwerk voor monumenten is en blijft het uitgangspunt. Aanvragen zullen steeds in hun specifieke context beoordeeld worden
4. Het aanbrengen van zonnepanelen op dakvlakken die niet of in mindere mate zichtbaar zijn vanuit het openbaar toegankelijk gebied of het plaatsen van zonnepanelen op bijgebouwen heeft de voorkeur
5. Historische dakopbouwen en andere elementen op het dak (schoorstenen, dakkapellen, decoraties, etc.) blijven behouden en zichtbaar
6. De constructieve verdraagzaamheid van zonnepanelen op een monumentaal dak wordt aangetoond middels een constructieberekening

Criteria Regime B

Van toepassing op alle panden binnen het beschermd dorpsgezicht Broek in Waterland, inclusief de monumenten.

1. Zonnepanelen worden geplaatst op het dakvlak of op een plat dak en niet aan de gevel
2. Op hellende daken worden de zonnepanelen vlak gelegd met een hellingshoek gelijk aan het dakvlak
3. Bij de plaatsing van zonnepanelen op een plat dak is de afstand tussen de panelen en de zijkanten van het dak minstens gelijk aan de hoogte van het paneel
4. Zonnepanelen worden op schuine dakvlakken regelmatig gerangschikt in een rechthoek
5. Zonnepanelen zijn reversibel geplaatst boven op de bestaande dakbedekking
6. Geïntegreerde panelen en zonnedakpannen worden niet toegestaan
7. Zonnepanelen zijn in principe alleen toegestaan wanneer deze niet zichtbaar zijn vanuit het openbaar toegankelijk gebied
8. De dakconstructie moet de installatie (goed) kunnen dragen. Bij monumentale panden dient dit aangetoond te worden middels een rapportage opgesteld door een deskundig bureau
9. Wanneer de panelen niet onzichtbaar vanuit het openbaar toegankelijk gebied kunnen worden geplaatst, is maatwerk het uitgangspunt en wordt gekeken naar de mate waarin het pand en zijn omgeving wordt verstoord. Bij aanvragen voor plaatsing van zonnepanelen in het zicht worden ten minste de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - Alternatieven uit het zicht of elders op het perceel, op bijgebouwen of niet-historisch waardevolle aanbouwen, zijn afgewogen en leveren geen rendabele situatie op
 - De energieopwekking is ten bate van het eigen (monumentale) pand
 - Er worden geen cultuurhistorisch waardevolle bomen gekapt om de bezonning te verbeteren
 - Er ontstaat door de aanleg van de panelen geen onevenredige aantasting van monumentale waarden in de vorm van een ernstige visuele verstoring en/of schade aan bouwhistorische waarden/materiaal

10. De zonnepanelen zijn op schuine dakvlakken minimaal een dakpan (25 cm) verwijderd van de dakranden, nok, windveren en goten/boeidelen, schoorstenen, dakramen en dakkapellen
11. Op gelijksoortige woningen binnen één rij dienen zonnepanelen op een identieke wijze gelegd te worden, binnen dezelfde positionering binnen het dakvlak. De eerste vergunning geldt hierbij als trendsetter voor de rest van de rij/blok
12. Uitvoering van de zonnepanelen in een terughoudende detaillering en uitstraling ('all black'-uitvoering)
13. Bij meerdere exemplaren in hetzelfde dakvlak wordt een identieke maatvoering en vormgeving van de panelen aangehouden
14. Historische dakopbouwen en andere elementen op het dak (schoorstenen, dakkapellen, decoraties, etc.) blijven behouden en zichtbaar
15. Zonnepanelen worden in principe niet geplaatst op bijzondere dakbedekkingen zoals zink, leien of riet en niet op bijzondere dakvormen en ongeschikte dakschilden

